

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► B

NEUVOSTON DIREKTIIVI,
annettu 21 päivänä joulukuuta 1988,
vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä
(89/48/ETY)
(EYVL L 19, 24.1.1989, s. 16)

Muutettu:

	virallinen lehti		
	N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/19/EY, annettu 14 päivänä toukokuuta 2001	L 206	1	31.7.2001

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 21 päivänä joulukuuta 1988,

vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä

(89/48/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 49 artiklan, 57 artiklan 1 kohdan ja 66 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

perustamissopimuksen 3 artiklan c alakohdan mukaan yhteisön tavoitteena on poistaa henkilöiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden esteet jäsenvaltioiden väliltä; tämä merkitsee jäsenvaltioiden kansalaisille etenkin mahdollisuutta harjoittaa ammattia joko itsenäisenä ammatinharjoittajana tai palkatussa työssä muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa he ovat hankkineet ammattipätevyyden,

neuvoston tähän mennessä antamat säännökset, joiden mukaan jäsenvaltiot tunnustavat alueillaan vastavuoroisesti ja korkeammasta ammatillisesta koulutuksesta annetut tutkintotodistukset, koskevat vain muutamia ammatteja; kyseisiin ammatteihin pääsyä säätelevän koulutuksen tasosta ja kestosta on säädetty samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa tai niitä on yhdenmukaistettu vain se vähimmäismäärä, mikä tarvitaan tutkintotodistusten vastavuoroisen tunnustamisen alakohdistaisten järjestelmien luomiseksi,

jotta voitaisiin nopeasti vastata niiden yhteisömaiden kansalaisten odotuksiin, joilla on korkeammasta koulutuksesta annettu tutkintotodistus muussa jäsenvaltiossa suoritetusta ammatillisesta koulutuksesta kuin missä he haluavat harjoittaa ammattiaan, olisi sellaisten tutkintotodistusten tunnustamiseksi aiheellista ottaa käyttöön toinen menetelmä, joka antaa asianomaisille mahdollisuuden harjoittaa sitä ammattitoimintaa, joka vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellyttää keskiasteen jälkeistä koulutusta, edellyttäen, että heillä on tähän toimintaan kelpoisuuden antava, vähintään kolmivuotista koulutusta edellyttävä toisessa jäsenvaltiossa annettu tutkintotodistus,

tämä tavoite voidaan saavuttaa ottamalla käyttöön vähintään kolmivuotisesta korkeammasta ammatillisesta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskeva yleinen järjestelmä,

varmistaa alueellaan tarjottavien palvelujen laadun, jäsenvaltiot varaavat mahdollisuuden määrittellä kelpoisuuden vähimmäistason niiden ammattien osalta, joiden harjoittamisen edellytykseksi yhteisö ei ole määritellyt tällaista tasoa; ne eivät kuitenkaan voi vaatia, toimimatta perustamissopimuksen 5 artiklassa määrättyjen velvoitteidensa vastaisesti, että jäsenvaltion kansalaisen tulee hankkia sellainen kelpoisuus, jonka ne itse yleensä määrittävät vain viittaamalla oman kansallisen koulutusjärjestelmänsä tutkintotodistuksiin silloin kun asianomainen on jo hankkinut sellaisen kelpoisuuden kokonaan tai osin toisessa jäsenvaltiossa; tämän takia jokaisen vastaanottavan jäsenvaltion, jossa ammatti on säännelty, on otettava huomioon toisessa jäsenvaltiossa hankittu kelpoisuus ja määriteltävä, vastaako se kyseisen jäsenvaltion edellyttämää kelpoisuutta,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 217, 28.8.1985, s. 3 ja EYVL N:o C 143, 10.6.1986, s. 7

⁽²⁾ EYVL N:o C 345, 31.12.1985, s. 80 ja EYVL N:o C 309, 5.12.1988

⁽³⁾ EYVL N:o C 75, 3.4.1986, s. 5

▼B

tarvitaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä helpottamaan näiden sitoumusten noudattamista; tämän vuoksi tulisi luoda keinot tällaisen yhteistyön järjestämiseksi,

määriteltäessä ”säännellyn ammattitoiminnan” käsitettä on otettava huomioon erilaiset kansalliset yhteiskuntaolot; käsitteen tulisi, sen lisäksi, että se sisältää sen ammattitoiminnan, jonka harjoittamisen edellytyksenä jäsenvaltiossa on, että asianomaisella on tutkintotodistus, sisältää myös se ammattitoiminta, jonka harjoittamista ei ole rajoitettu, jos tätä toimintaa harjoitetaan ammattinimikkeellä, joka on varattu yksinomaan niille, joilla on tietty ammattipätevyys; viranomaisten tunnustamat ammatilliset yhdistykset ja järjestöt, jotka myöntävät jäsenilleen tällaisia nimikkeitä, eivät voi yksityisoikeudelliseen asemaansa vedoten välttyä tässä direktiivissä säädetyn järjestelmän soveltamisesta,

on myös tarpeen määritellä ne ammattikokemuksen ja sopeutumisajan ominaispiirteet, joita vastaanottava jäsenvaltio voi korkeakoulututkinnon lisäksi vaatia asianomaiselta, kun hänen pätevyytensä ei vastaa kansallisia säännöksiä kelpoisuudesta,

sopeutumisajan sijasta voidaan käyttää myös kelpoisuuskoetta; kummallakin parannetaan nykyistä jäsenvaltioiden välistä tutkintotodistusten vastavuoroista tunnustamista, ja täten helpotetaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta yhteisössä; niiden avulla pyritään arvioimaan toisessa jäsenvaltiossa ammatillisen koulutuksensa jo suorittaneen muuttajan kykyä sopeutua uuteen ammatilliseen ympäristöönsä; muuttajan näkökulmasta kelpoisuuskokeen etuna on harjoitteluajan lyheneminen; periaatteessa muuttajan tulee saada valita, käytetäänkö sopeutumisaikaa vai kelpoisuuskoetta; kuitenkin tiettyjen ammattien luonteen takia jäsenvaltioiden on voitava määrätä tietyin edellytyksin, käytetäänkö sopeutumisaikaa vai kelpoisuuskoetta; erityisesti erot oikeusjärjestelmissä, vaikka ne ovat suuruudeltaan jäsenvaltioittain vaihtelevia, ovat peruste erityissäännösten antamiseen, sillä yleensä jäsenvaltiossa annettun tutkintotodistuksen, todistuksen tai muun muodollista kelpoisuutta osoittavan asiakirjan todistamaan oikeustieteelliseen koulutukseen ei sisälly vastaanottavan jäsenvaltion vastaavan alan lainsäädännön tuntemusta,

korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevalla yleisellä järjestelmällä ei ole tarkoitus muuttaa niitä ammattisääntöjä, ammattietiikkaan liittyvät säännöt mukaan lukien, joita sovelletaan jokaiseen jäsenvaltion alueella ammattia harjoittavaan henkilöön, eikä olla soveltamatta näitä sääntöjä muuttajiin; tässä järjestelmässä määrätään vain niistä toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että muuttajat noudattavat vastaanottavan jäsenvaltion ammattisääntöjä,

perustamissopimuksen 49 artiklassa, 57 artiklan 1 kohdassa ja 66 artiklassa määrätään yhteisölle kuuluvasta toimivallasta antaa tällaisen järjestelmän käyttöönottoa ja toimintaa varten tarvittavia säännöksiä,

korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskeva yleinen järjestelmä ei estä perustamissopimuksen 48 artiklan 4 kohdan ja 55 artiklan soveltamista,

tämä järjestelmä vahvistaessaan yhteisön kansalaisen oikeutta käyttää ammattitaitoaan kaikissa jäsenvaltioissa täydentää ja lujittaa kansalaisten oikeutta hankkia taitonsa missä he haluavat, ja

järjestelmää on arvioitava sen oltua jonkin aikaa voimassa, jotta voitaisiin todeta, kuinka tehokkaasti se toimii ja erityisesti kuinka sitä voitaisiin parantaa tai sen soveltamisalaa laajentaa,

▼B

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ”tutkintotodistuksella” yksittäistä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa tai tällaisten tutkintotodistusten, todistusten tai asiakirjojen yhdistelmää:

— jonka jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti asetettu toimivaltainen viranomainen on antanut,

▼M1

— jolla osoitetaan, että sen haltija on suorittanut vähintään kolmivuotisen tai vastaavan pituisen osa-aikaisen keskiasteen jälkeisen koulutuksen yliopistossa tai korkeakoulussa tai muussa vastaavan tasoisessa oppilaitoksessa ja tarvittaessa suorittanut keskiasteen jälkeisten opintojen lisäksi vaadittavan ammatillisen harjoittelun, ja

▼B

— jolla osoitetaan, että sen haltijalla on ammattipätevyys ryhtyä harjoittamaan säänneltyä ammattia tai harjoittaa sitä tuossa jäsenvaltiossa,

edellyttäen, että koulutus, joka todistetaan tutkintotodistuksella, todistuksella tai muulla muodollista kelpoisuutta osoittavalla asiakirjalla, on suoritettu pääosin yhteisössä tai että sen haltijalla on kolmen vuoden ammattikokemus, jonka se jäsenvaltio todistaa, joka on tunnustanut kolmannen maan antaman tutkintotodistuksen, todistuksen tai muun muodollista kelpoisuutta osoittavan asiakirjan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun tutkintotodistuksen kaltaisena pidetään jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antamaa yksittäistä tutkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista kelpoisuutta osoittavaa asiakirjaa tai tällaisten tutkintotodistusten, todistusten tai asiakirjojen yhdistelmää, jos se on annettu yhteisössä suoritetusta koulutuksesta ja tuon jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on tunnustanut sen vastaavan tasoiseksi ja jos se antaa samat oikeudet ryhtyä harjoittamaan säänneltyä ammattia ja harjoittaa sitä tuossa jäsenvaltiossa;

- b) ”vastaanottavalla jäsenvaltiolla” jokaista jäsenvaltiota, jossa jonkin jäsenvaltion kansalainen hakee oikeutta harjoittaa säänneltyä ammattia, ja joka on muu kuin se valtio, jossa hän on saanut tutkintotodistuksensa tai ensin harjoittanut kyseistä ammattia;
- c) ”säännellyllä ammatilla” säänneltyä ammattitoimintaa tai niiden toiminnan lajien yhdistelmää, jotka muodostavat tämän ammatin jäsenvaltiossa;
- d) ”säännellyllä ammattitoiminnalla” ammattitoimintaa, johon ryhtymiseksi tai harjoittamiseksi tai jonka jotakin harjoittamisen muotoa varten jäsenvaltiossa edellytetään suoraan tai välillisesti lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti tutkinnon suorittamista. Säännellyn ammattitoiminnan harjoittamisen muotoja ovat erityisesti seuraavat:

— toiminnan harjoittaminen ammattinimikkeellä sikäli kuin tällaisen nimikkeen käyttö on sallittu vain niille, joilla on lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukainen tutkintotodistus,

— terveydenhuoltoon liittyvän ammattitoiminnan harjoittaminen, sikäli kuin palkan tai korvauksen saaminen tällaisesta toiminnasta kansallisten sosiaaliturvajärjestelyjen perusteella edellyttää tutkintotodistusta.

Jos ensimmäistä alakohdtaa ei voida soveltaa, ammattitoimintaa pidetään säänneltyä ammattitoimintana, kun sitä harjoittavat sellaisen yhdistyksen tai järjestön jäsenet, jonka tarkoituksena on erityisesti edistää ja ylläpitää korkeaa tasoa kyseisellä ammattialalla

▼B

ja jonka jäsenvaltio on tätä tarkoitusta varten erityisesti tunnustanut ja joka:

- myöntää tutkintotodistuksen jäsenilleen,
- huolehtii, että yhdistyksen tai järjestön jäsenet kunnioittavat sen määräämiä ammattisääntöjä ja
- myöntää heille oikeuden käyttää tätä tutkintotodistusta vastaavaa nimikettä, lyhennettä tai asemaa.

Liitteenä on luettelo, joka ei ole tyhjentävä, niistä yhdistyksistä ja järjestöistä, jotka silloin kun tämä direktiivi on annettu, täyttävät toisessa alakohdassa säädetyt edellytykset. Myöntäessään toisessa alakohdassa tarkoitetun tunnustuksen yhdistykselle tai järjestölle jäsenvaltion on ilmoitettava siitä komissiolle, joka julkaisee sen yleisölle tiedoksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*;

▼M1

d a) ”säännellyllä koulutuksella” kaikkea koulutusta, joka:

- on välittömästi suunnattu tietyn ammatin harjoittamiseen, ja
- käsittää vähintään kolmivuotisen tai vastaavan pituisen osa-aikaisen keskiasteen jälkeisen koulutuksen yliopistossa tai korkeakoulussa tai muussa vastaavan tasoisessa oppilaitoksessa ja tarvittaessa ammattiin perehdyttävän koulutuksen, harjoittelun tai työkokemuksen, joka vaaditaan keskiasteen koulutuksen jälkeisen koulutuksen lisäksi; tällöin ammattiin perehdyttävän koulutuksen, harjoittelun tai työkokemuksen rakenne ja taso määritellään asianomaisen jäsenvaltion laeissa, asetuksissa tai hallinnollisissa määräyksissä tai niitä valvoo tai ne hyväksyy kyseistä tehtävää varten nimetty viranomainen;

▼B

- e) ”ammattikokemuksella” tämän ammatin tosiasiallista ja luvallista harjoittamista jäsenvaltiossa;
- f) ”sopeutumisajalla” säännellyn ammatin harjoittamista vastaanottavassa jäsenvaltiossa kyseisen ammatin pätevän harjoittajan valvonnassa siihen mahdollisesti liittyvine täydennyskoulutuksineen. Ohjattu harjoitteluaika on arvioitava. Sopeutumisajaa ja sen arviointia sekä ohjattavan muuttajan asemaa koskevista seikoista vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset antavat määräykset;
- g) ”kelpoisuuskokeella” vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten laatimaa, yksinomaan ammattitietoihin rajoituvaa koetta, jonka tarkoituksena on arvioida hakijan kykyä harjoittaa säänneltyä ammattia tuossa jäsenvaltiossa.

Tätä koetta varten toimivaltaiset viranomaiset tekevät jäsenvaltion edellyttämän koulutuksen ja hakijan saaman koulutuksen vertailuun perustuvan luettelon aiheista, jotka eivät sisälly hakijan tutkintotodistukseen tai muuhun muodollista kelpoisuutta osoittavaan asiakirjaan.

Kelpoisuuskokeessa on otettava huomioon, että hakija on pätevä ammatinharjoittaja siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin tai josta hän tulee. Sen tulee sisältää edellä tarkoitettu luettelosta valittavat aineet, joiden tuntemista pidetään olennaisen tärkeänä, jotta hakija voi harjoittaa ammattiaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Koe voi sisältää myös vastaanottavassa jäsenvaltiossa kyseiseen toimintaan sovellettavan ammattietiikan tuntemusta. Kyseisen valtion toimivaltaiset viranomaiset määräävät kelpoisuuskokeen yksityiskohtaisesta soveltamisesta ottaen huomioon yhteisön oikeuden säännökset.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset määrittävät tuossa valtiossa kelpoisuuskokeeseen valmistautuvan hakijan aseman.

▼B*2 artikla*

Tätä direktiiviä sovelletaan jokaiseen jäsenvaltion kansalaiseen, joka haluaa harjoittaa säänneltyä ammattia vastaanottavassa jäsenvaltiossa itsenäisenä ammatinharjoittajana tai palkatussa työssä.

Tätä direktiiviä ei sovelleta ammatteihin, joista säädetään jäsenvaltioiden tutkintotodistusten vastavuoroista tunnustamista koskevalla erillisellä direktiivillä.

3 artikla

Kun säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtyminen tai sen harjoittaminen vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellyttää tutkintotodistusta, toimivaltainen viranomainen ei saa puutteellisen pätevyyden perusteella kieltäytyä antamasta jäsenvaltion kansalaiselle lupaa ryhtyä harjoittamaan tai harjoittaa tätä ammattia samoilla edellytyksillä, joita sovelletaan sen omiin kansalaisiin:

- a) jos hakijalla on tutkintotodistus, joka toisessa jäsenvaltiossa vaaditaan kyseisen ammatin harjoittamisen aloittamiseksi tai sen harjoittamiseksi tuon jäsenvaltion alueella, ja tämä tutkintotodistus on annettu jossakin jäsenvaltiossa; tai
- b) jos hakija on viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana harjoittanut kyseistä ammattia päätoimisesti kaksi vuotta toisessa jäsenvaltiossa, joka ei sääntelee tätä ammattia 1 artiklan c alakohdassa ja 1 artiklan d alakohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla tavalla, ja hänellä on yksi tai useampi muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja:
  - jonka jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti asetettu toimivaltainen viranomainen on antanut,
  - joka osoittaa, että sen haltija on suorittanut vähintään kolmivuotisen tai vastaavan pituisen osa-aikaisen keskiasteen jälkeisen koulutuksen jäsenvaltion yliopistossa tai korkeakoulussa tai muussa saman tasoisessa oppilaitoksessa, ja tarvittaessa suorittanut keskiasteen jälkeisten opintojen lisäksi vaadittavan ammatillisen harjoittelun, ja
  - joka antaa sen haltijalle valmiuden ammattinsa harjoittamiseen.

▼M1

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kahden vuoden kokemusta ammatin harjoittamisesta ei kuitenkaan voida vaatia, jos tässä b alakohdassa tarkoitettu hakijan muodollista kelpoisuutta osoittava asiakirja tai asiakirjat on annettu suoritetusta säännellystä koulutuksesta.

▼B

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun muodollista kelpoisuutta osoittavaan asiakirjaan rinnastetaan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus muodollisesta kelpoisuudesta tai tällaisten todistusten yhdistelmä, jos se on annettu yhteisössä suoritetusta koulutuksesta ja tuo jäsenvaltio tunnustaa sen vastaavan tasoiseksi edellyttäen, että tunnustaminen on annettu tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

4 artikla

1. Vastaanottava jäsenvaltio voi 3 artiklan estämättä edellyttää, että hakija myös:

- a) todistaa, että hänellä on ammattikokemusta, jos hakemuksen tueksi esitetyn 3 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen koulutusten kesto on vähintään vuoden vastaanottavan jäsenvaltion edellyttämää lyhyempi. Tällöin vaadittava ammattikokemusaika:
  - saa olla kestoaltaan enintään kaksi kertaa puuttuva koulutusaika, kun puuttuva koulutusaika koskee keskiasteen jälkeistä koulutusta tai ohjaavan ammattihenkilön valvonnassa suoritettavaa koeaikaa, joka päättyy kokeeseen,

▼B

- saa olla enintään puuttuvan koulutusajan pituinen, kun puuttuva koulutusaika koskee pätevän ammatinharjoittajan avustuksella hankittua ammatillista harjoittelua.

Edellä 1 artiklan a alakohdan viimeisessä alakohdassa tarkoitettujen tutkintotodistusten kanssa vastaavan tasoiseksi tunnustetun koulutuksen kesto määritellään samoin kuin 1 artiklan a alakohdan ensimmäisessä alakohdassa määritellyn koulutuksen kesto.

Näitä säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon 3 artiklan b alakohdassa mainittu ammattikokemus.

Vaadittavan ammattikokemuksen pituus ei kuitenkaan saa olla pidempi kuin neljä vuotta.

- b) suorittaa enintään kolme vuotta kestävä sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen:

- kun hakijan saaman 3 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen koulutuksen sisältö olennaisesti eroaa vastaanottavan jäsenvaltion edellyttämän tutkinnon sisällöstä, tai
- kun 3 artiklan a alakohdassa mainitussa tapauksessa vastaanottavassa jäsenvaltiossa säännelty ammatti koostuu yhdestä tai useammasta sellaisesta säännellystä ammattitoiminnasta, joka ei sisälly säänneltyyn ammattiin siinä jäsenvaltiossa, josta hakija on peräisin tai josta hän tulee, ja tämä ero vastaa vastaanottavan jäsenvaltion edellyttämää erikoiskoulutusta ja sisältää aiheita, jotka olennaisesti eroavat hakijan esittämän tutkintotodistuksen sisällöstä, tai
- kun 3 artiklan b alakohdassa mainitussa tapauksessa vastaanottavassa jäsenvaltiossa säännelty ammatti koostuu yhdestä tai useammasta sellaisesta säännellystä ammattitoiminnasta, joka ei sisälly hakijan harjoittamaan ammattiin siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin tai josta hän tulee, ja tämä ero vastaa vastaanottavan jäsenvaltion edellyttämää erikoiskoulutusta ja sisältää aiheita, jotka olennaisesti eroavat hakijan esittämän muodollista kelpoisuutta osoittavan asiakirjan todistamista sisällöistä.

▼M1

Jos vastaanottava jäsenvaltio aikoo vaatia hakijaa suorittamaan sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen, sen on ensin tutkittava, onko hakijan ammattiuransa aikana hankkima osaaminen sellaista, että se kattaa täysin tai osittain ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua olennaisen eroavaisuuden.

▼B

Jos vastaanottava jäsenvaltio käyttää tätä mahdollisuutta, sen on annettava hakijalle mahdollisuus valita sopeutumisajan ja kelpoisuuskokeen välillä. Tästä periaatteesta poiketen vastaanottava jäsenvaltio voi määrätä, käytetäänkö sopeutumisajaa vai kelpoisuuskoetta niiden ammattien osalta, joiden harjoittaminen edellyttää kansallisen lainsäädännön tarkkaa tuntemusta ja joissa kansallista lainsäädäntöä koskeva neuvonta tai avustaminen on olennainen ja pysyvä ammattitoiminnan osa. Kun vastaanottava jäsenvaltio aikoo ottaa käyttöön hakijan valintaoikeutta koskevia rajoituksia joidenkin muiden ammattien osalta, sovelletaan 10 artiklassa säädettyä menettelyä.

2. Vastaanottava jäsenvaltio ei kuitenkaan voi soveltaa 1 kohdan a ja b alakohdan määräyksiä kasautuvasti.

5 artikla

Vastaanottava jäsenvaltio voi yhdenvertaisuuden perusteella antaa hakijan suorittaa siellä pätevän ammatinharjoittajan avustuksella sen osan ammatissa vaadittavasta koulutuksesta ja harjoittelusta, jota hän ei ole suorittanut siinä jäsenvaltiossa, josta hän on peräisin tai josta hän tulee, parantaakseen hänen mahdollisuuksiaan sopeutua tuon jäsenvaltion ammatilliseen ympäristöön, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 ja 4 artiklan säännösten soveltamista.

▼B

6 artikla

1. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen edellyttää niiltä henkilöiltä, jotka aikovat ryhtyä harjoittamaan säänneltyä ammattia, todistusta hyvästä maineesta ja nuhteettomuudesta tai siitä, etteivät he ole olleet konkurssissa, tai jos ne määräaikaaisesti tai pysyvästi kieltävät harjoittamasta tätä ammattia vakavan ammatillisen väärinkäytöksen tai rikoksen seuraamuksena, tuon valtion tulee hyväksyä jäsenvaltioiden kansalaisilta, jotka haluavat harjoittaa tätä ammattia sen alueella, riittäväksi todisteeksi sellaiset edellä mainittujen vaatimusten täyttymistä osoittavat asiakirjat, jotka sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet, josta ulkomaan kansalainen on peräisin tai josta hän tulee.

Jos sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, josta ulkomaan kansalainen on peräisin tai josta hän tulee, eivät anna ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, niiden sijasta voidaan antaa valahtoinen ilmoitus — tai jollei valtiossa käytetä valahtoista ilmoitusta valan sijasta voidaan antaa juhlallinen vakuutus — jonka asianomainen antaa toimivaltaiselle oikeus- tai hallintoviranomaiselle tai tarvittaessa sen jäsenvaltion notaarille tai toimivaltaiselle ammatilliselle toimielimelle, josta hän on peräisin tai josta hän tulee; mainitun viranomaisen tai notaarin on todistettava valahtoinen ilmoitus tai juhlallisen vakuutuksen muodossa annettu ilmoitus oikeaksi.

2. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen edellyttää todistusta fyysisestä tai henkisestä terveydestä niiltä kansalaisiltaan, jotka haluavat ryhtyä harjoittamaan säänneltyä ammattia tai harjoittaa sitä, tämän viranomaisen tulee hyväksyä tässä suhteessa riittäväksi todisteeksi asiakirja, joka vaaditaan siinä jäsenvaltiossa, josta ulkomaan kansalainen on peräisin tai josta hän tulee.

Jos jäsenvaltio, josta ulkomaan kansalainen on peräisin tai josta hän tulee, ei esitä mainittuja vaatimuksia henkilöille, jotka haluavat ryhtyä harjoittamaan kyseistä ammattia tai harjoittavat sitä, vastaanottavan jäsenvaltion tulee hyväksyä näiltä kansalaisilta tuon valtion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, joka vastaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa annettuja todistuksia.

3. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat edellyttää, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut asiakirjat ja todistukset eivät niitä esitettäessä ole kolmea kuukautta vanhempia.

4. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen vaatii, että sen kansalaiset, jotka haluavat ryhtyä harjoittamaan säänneltyä ammattia tai harjoittaa sitä, vannovat valan tai antavat juhlallisen vakuutuksen, ja kyseisen valan tai vakuutuksen kaava ei sovellu muiden jäsenvaltioiden kansalaisten käytettäväksi, tuon viranomaisen on huolehdittava, että asianomaiselle on tarjottavissa sopiva ja vastaava valan tai vakuutuksen kaava.

▼M1

5. Jos vastaanottava jäsenvaltio vaatii säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtymiseksi tai sen harjoittamiseksi todisteen vakavaraisuudesta, on jäsenvaltion katsottava ulkomaan kansalaisen alkuperäisen tai lähtöjäsenvaltion pankkien antamat todistukset omalla alueellaan annettuja todistuksia vastaaviksi.

6. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen edellyttää jäsenvaltion omilta kansalaisilta säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtymiseksi tai sen harjoittamiseksi todisteen siitä, että heidät on vakuutettu ammatillisesta vastuusta johtuvien taloudellisten riskien varalta, tämän jäsenvaltion on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden vakuutuslaitosten antamat todistukset omalla alueellaan annettuja todistuksia vastaavina. Todistuksissa on tarkennettava, että vakuutuksenantaja on noudattanut vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevia lakeja ja asetuksia vakuutusehtojen ja niiden kattavuuden osalta. Todistukset eivät niitä esitettäessä saa olla kolmea kuukautta vanhempia.

▼B

7 artikla

1. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on tunnustettava jäsenvaltioiden kansalaisten, jotka täyttävät niiden alueella säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtymisen ja sen harjoittamisen edellytykset, oikeus käyttää tätä ammattia vastaavaa vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikettä.

2. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on tunnustettava jäsenvaltioiden kansalaisten, jotka täyttävät niiden alueella säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtymisen ja sen harjoittamisen edellytykset, oikeus käyttää luvallista tutkintonimikettään ja tarvittaessa sen lyhennettä, joka on käytössä siinä jäsenvaltiossa, josta he ovat peräisin tai josta he tulevat, tämän valtion kielellä. Vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia, että nimikkeen jäljessä mainitaan sen myöntäneen laitoksen tai tutkintolautakunnan nimi ja sijaintipaikka.

3. Jos 1 artiklan d alakohdassa tarkoitettu yhdistys tai järjestö sääntelee ammattia vastaanottavassa jäsenvaltiossa, jäsenvaltioiden kansalaisilla on oikeus käyttää tämän yhdistyksen tai järjestön antamaa ammattinimikettä tai sitä osoittavaa lyhennettä ainoastaan, jos he näyttävät olevansa kyseisen järjestön jäseniä.

Jos yhdistys tai järjestö edellyttää jäseneksi pääsemiseksi tiettyjen kelpoisuusehtojen täyttämistä, se voi soveltaa tätä vaatimustaan toisten jäsenvaltioiden kansalaisiin, joilla on 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettu tutkintotodistus tai joilla on 3 artiklan b alakohdassa tarkoitettu muodollinen kelpoisuus vain tämän direktiivin ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan mukaisesti.

8 artikla

1. Vastaanottavan jäsenvaltion on hyväksyttävä todisteeksi 3 ja 4 artiklassa säädettyjen edellytysten täytymisestä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten antamat todistukset ja asiakirjat, jotka asianomaisen on esitettävä ammatin harjoittamista koskevan hakemuksensa tueksi.

2. Säännellyn ammatin harjoittamista koskeva hakemus on tutkittava mahdollisimman pian ja ratkaisu on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen perusteltuna päätöksenä neljän kuukauden kuluessa asianomaista koskevien kaikkien asiakirjojen esittämisestä. Päätös tai se, ettei sitä ole annettu, on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden on 12 artiklassa säädetyn ajan kuluessa nimettävä ne toimivaltaiset viranomaiset, joilla on valtuudet vastaanottaa hakemuksia ja tehdä tässä direktiivissä tarkoitettuja päätöksiä.

Niiden on toimitettava tästä tieto muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

2. Jokaisen jäsenvaltion on nimettävä henkilö, joka vastaa 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten toiminnan yhteensovittamisesta sekä toimitettava tästä tieto muille jäsenvaltioille ja komissiolle. Hänen tehtävänä on edistää tämän direktiivin yhdenmukaista soveltamista kaikkiin ammatteihin, joita direktiivi koskee. Komission yhteyteen asetetaan seurantar ryhmä, jossa on jäsenvaltioiden nimeämät yhteyshenkilöt tai heidän sijaisensa ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Mainitun ryhmän tehtävänä on:

▼M1

— helpottaa tämän direktiivin täytäntöönpanoa, erityisesti antamalla ja julkaisemalla lausuntoja komission sille esittämistä kysymyksistä,

▼B

— kerätä kaikkea tarpeellista tietoa sen soveltamisesta jäsenvaltioissa.

Komissio voi kuulla ryhmää nykyiseen järjestelmään mahdollisesti tehtävistä muutoksista.

▼B

3. Jäsenvaltioiden tulee toteuttaa toimenpiteet tarvittavan tiedon tuottamiseksi tämän direktiivin mukaisesta tutkintotodistusten tunnustamisesta. Jäsenvaltioita voivat tässä tehtävässä avustaa neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden opetusministereiden 9 päivänä tammikuuta 1976 annettu päätöslauselman⁽¹⁾ mukaisesti jäsenvaltioiden perustamat tutkintotodistusten ja opintosuoritusten tunnustamisen tiedotuskeskukset, sekä tarvittaessa ne ammatilliset yhdistykset tai järjestöt, joita asia koskee. Komissio tekee tarvittavat aloitteet välttämättömän tiedonkulun kehittämisen ja yhteensovittamisen varmistamiseksi.

10 artikla

1. Jos jäsenvaltio 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisen alakohdan kolmannen virkkeen mukaisesti suunnittelee, ettei se myöntäisi hakijoille tässä direktiivissä tarkoitetun ammatin osalta oikeutta valita sopeutumisajan ja kelpoisuuskokeen välillä, sen on toimitettava asiaa koskeva säännösehdotus komissiolle viipymättä. Samalla sen on ilmoitettava komissiolle ne perusteet, joiden vuoksi tällaisen säännöksen antaminen on tarpeen.

Komissio saattaa vastaanottamansa ehdotuksen muiden jäsenvaltioiden tietoon viipymättä, se voi myös neuvotella ehdotuksesta 9 artiklan 2 kohdassa mainitun seurantaryhmän kanssa.

2. Jäsenvaltio voi antaa säännöksen, jos komissio ei ole kolmen kuukauden kuluessa tehnyt päinvastaista päätöstä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission ja muiden jäsenvaltioiden oikeutta tehdä esitystä koskevia huomautuksia.

3. Jäsenvaltioiden on yksittäisen jäsenvaltion tai komission pyynnöstä saatettava viipymättä niiden tietoon tämän artiklan soveltamisen johdosta annettu säännös lopullisessa kirjallisessa muodossaan.

11 artikla

Jäsenvaltioiden on sen jälkeen, kun 12 artiklassa tarkoitettu aika on kulunut umpeen, joka toinen vuosi toimitettava komissiolle järjestelmän soveltamista koskeva kertomus.

Tämän kertomuksen tulee käsittää yleisten havaintojen lisäksi tilastollinen yhteenveto tehdyistä päätöksistä ja selvitys tärkeimmistä tämän direktiivin soveltamiseen liittyvistä ongelmista.

12 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden vuoden kuluessa sen tiedoksi antamisesta⁽²⁾. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

13 artikla

Komissio antaa viimeistään viiden vuoden kuluttua 12 artiklassa tarkoitettua ajankohdasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen vähintään kolmivuotisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevan yleisen järjestelmän soveltamisesta.

Komissio esittää tällöin, käytyään tarvittavat neuvottelut, päätelmänsä senhetkisen järjestelmän mahdollisista muutostarpeista. Samalla komissio tekee tarvittaessa nykyistä järjestelmää koskevat parannusehdotukset, joilla voidaan edelleen helpottaa tässä direktiivissä tarkoitettujen henkilöiden vapaata liikkuvuutta, sijoittautumisoikeutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta.

⁽¹⁾ EYVL N:o C 38, 19.2.1976, s. 1

⁽²⁾ Tämä direktiivi on annettu tiedoksi jäsenvaltioille 4 päivänä tammikuuta 1989.

▼B

14 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

LIITE

Luettelo 1 artiklan d alakohdan toisen alakohdan edellytykset täyttävistä ammatillisista yhdistyksistä ja järjestöistä

IRLANTI⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland ⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy
27. Institution of Electrical Engineers

⁽¹⁾ Irlannin kansalaisia on myös seuraavien Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan toimilupaelinten jäseninä:
 Institute of Chartered Accountants in England and Wales
 Institute of Chartered Accountants of Scotland
 Institute of Actuaries
 Faculty of Actuaries
 Chartered Institute of Management Accountants
 Institute of Chartered Secretaries and Administrators
 Royal Town Planning Institute
 Royal Institution of Chartered Surveyors
 Chartered Institute of Building

⁽²⁾ Vain tilintarkastustoimintaan.

▼B

28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institution of Naval Architects
34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society